

ग्राम विकास विभागासाठी

**सहकारी मजूर संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार
अभियंता यांचे नोंदणीकरण, सवलती व
काम वाटप समिती रचना व
कार्यपध्दतीबाबत.**

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. ग्रासयो२००७/प्र.क्र.१/यो.९
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ८ मे, २००७

वाचा : १) शासनाचा समक्रमांकाचा दि. २०.४.२००७ चा शासन निर्णय.

२) शासन निर्णय क्र. झेडपीए२००१/प्र.क्र.११५/३३(वित्त-९), दि. २६.०८.२००२

३) शासन निर्णय क्र. झेडपीए२००२/प्र.क्र.२०८/३३(वित्त-९), दि. २०.१२.२००२

प्रस्तावना : राज्यातील जिल्हा परिषदा सक्षम व्हाव्यात, त्यांच्या मार्फत राबविण्यात येणाऱ्या वेगवेगळ्या विकास कामांचा दर्जा, गती व त्यावर वचक राहण्यासाठी वरिल संदर्भीय शासन निर्णय क्र. १ अन्वये ग्राम विकास व जलसंधारण विभागासाठी कंत्राटदारांचे स्वतंत्र पंजीकरणाची सुरवात केली आहे.

राज्यात ग्राम विकास व जलसंधारण विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विकास प्रकल्पातील एकूण ६६ टक्के प्रकल्प हे मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यामार्फत कार्यान्वित केले जातात. त्यामुळे त्यांनाही या मुख्य प्रवाहात आणणे क्रमप्राप्त झाले आहे. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती लेखा संहिता, १९६८ च्या नियम १३७ प्रमाणे व नियम क्र. १३८-१३९ ला अधीन राहून मजूर सहकारी संस्थांना तसेच राज्यात सरकारी / खाजगी अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना समाजाच्या हिताचा विचार करून ते कामापासून वंचित राहणार नाहीत, त्यांच्या तांत्रिक ज्ञानाचा, कौशल्यांचा विकास कामासाठी उपयोग करून घेण्याकरीता व त्यांचे तांत्रिक शिक्षणावर शासनामार्फत झालेल्या खर्चाचा विनियोग करून घेण्याकरीता त्यांचे उमेदीच्या काळात त्यांना काही सुविधा, सवलती पुरविणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने या विभागाने सदर संस्थांना जिल्हा परिषदांमार्फत कामे देण्याबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र. २ व ३ अन्वये सूचना देण्यात आल्या आहेत. तथापि, सदर संस्थांचा विकास कामांमध्ये सहभाग वाढविण्यासाठी त्या संस्थांची काम करण्याची आर्थिक क्षमतेची मर्यादा वाढविण्याबाबतचा व या विभागांतर्गत पंजीकरण अनिवार्य करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासन स्तरावर विचाराधीन होता. या पार्श्वभूमीतून शासन खालील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय : ग्राम विकास व जलसंधारण विभागामार्फत त्रिस्तरीय पंचायती राज संस्थांच्या अखत्यारितील विकास कामे पार पाडण्यासाठी सहकारी मजूर संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना ग्राम विकास व जलसंधारण विभागामार्फत पंजीकरण करणे अनिवार्य करण्यात येत आहे.

१)मजूर सहकारी संस्था :

यांना कामे देण्याकरीता त्यांची वर्गवारी खालीलप्रमाणे राहिल.

१.१"अ" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्था उच्चतम पात्रता रु. १५.०० लक्ष

१.२ ब" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्था उच्चतम पात्रता रु. ७.५० लक्ष

वरील १ व २ येथील मान्यता प्राप्त मजूर सहकारी संस्थांनी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाकडे शासन निर्णय क्र.१ सोबतच्या परिशिष्ट १ नुसार विहित नमुन्यात नाव नोंदणी केल्यानंतर जिल्हा परिषदांमार्फत कार्यान्वित केली जाणारी इमारती व दळणवळण व त्याच बरोबर पाणी पुरवठा, लघु पाटबंधारे इ. संबंधातील सर्व योजनांतर्गत कार्यान्वित केली जाणारी विकास कामे त्यांच्या वर्गीकरणाप्रमाणे देण्यात यावीत.

१.३ वरील "अ" व "ब" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्थांना प्रथमतः संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अनुक्रमे वर्ग ६ व ७ मध्ये नोंदणीकृत असल्याचे समजण्यात येईल. तसेच मजूर सहकारी संस्थांचे वर्गीकरणाचे नुतनीकरण दर ५ वर्षांनी करणे बंधनकारक राहिल.

मजूर सहकारी संस्थांनी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागातील कामे करण्यास पात्र होण्याकरीता आवश्यक त्या नोंदणीकरणाबरोबरच खालील अटींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे-

- अ) मजूरीचे काम न करणाऱ्या सर्व सभासदांना संस्थेतून काढून टाकण्यात यावे.
- ब) मजूर सभासदांना छायाचित्रासहित ओळखपत्रे देण्यात यावीत.
- क) मजूर सभासदांना मजूरी देण्याची कार्यपध्दती शासन निर्णय, कृषि, सहकार विभागाच्या दि. २३.९.१९८८ प्रमाणे असावी.
- ड) सभासदासाठी अपघाती विमा योजना सुरु करावी.
- इ) मजूर सहकारी संस्थेतील सर्व सभासद साक्षर असणे बंधनकारक राहिल.

वरील उद्धृत केलेल्या अटी अत्यंत महत्वाच्या असून त्यांची परिपूर्तता मजूर सहकारी संस्थेने केली नाही तर त्यांना शासनाने उपरोक्त सवलती देण्याचा उद्देश सफल होत नाही. याबाबत कार्यवाही करण्याची जबाबदारी जिल्हा उप निबंधक व त्यांचे हाताखालील संबंधीत अधिकाऱ्यांवर कृषि सहकार खात्याच्या शासन निर्णय दि. १३.३.१९८७ ने निश्चित केलेली आहे. सदर बाबीची अंमलबजावणी काटेकोरपणे होण्यासाठी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागातील सर्व कार्यकारी अभियंता व उप अभियंता यांनी कामाच्या निरीक्षणाच्यावेळी संबंधीत मजूर सहकारी संस्थेमार्फत वरील अटीचे पालन होते किंवा कसे याची पडताळणी करावी व त्यामध्ये त्रुटी आढळून आल्यास जिल्हा उप निबंधक यांना तात्काळ कळविण्यात यावे. ज्या मजूर सहकारी संस्था अटींची पूर्तता करणार नाहीत त्यांना या विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनेतील कामे देता येणार नाहीत याची दक्षता संबंधीत कार्यकारी /उप अभियंता यांनी घ्यावी. मुख्य अभियंता / अधिक्षक अभियंता यांनी सुध्दा त्यांच्या निरीक्षण दौऱ्याचे वेळी वेळोवेळी आढावा घ्यावा.नोंदणीबुकातील नोंदी तपासणे आवश्यक राहिल. याप्रकरणी दुर्लक्ष केल्याचे आढळल्यास व ज्या मजूर सहकारी संस्थांना या अटींची पूर्तता न करता कामे दिल्याचे आढळल्यास संबंधीत मजूर सहकारी संस्था व कार्यकारी अभियंता / उप अभियंता हे कारवाईस पात्र ठरतील.

१.४ विकास कामांच्या निविदांमध्ये सहकारी मजूर संस्थांना अधिमान देण्याची तरतूद असणार नाही.

१.५ विद्युत यांत्रिकी कामे

- अ) विद्युत व यांत्रिकी मजूर संस्थांना रु. २५०००/- पर्यंतची कामे देण्यात यावीत.
- ब) ज्या विद्युत व यांत्रिकी मजूर सहकारी संस्थेचे कार्य २ वर्षांच्या अनुभवानंतर समाधानकारक आढळून येईल अशा संस्थांना निविदा न बोलाविता काम देण्याची मर्यादा रु. ५००००/- इतकी राहिल.

१.६ इसारा / बयाणा रक्कम

रु. १५.०० लक्ष पर्यंतची कामे मजूर सहकारी संस्थांना निविदा न मागविता देण्याची असल्याने इसारा / बयाणा रकमेचा भरणा करण्यापासून सूट देण्यात यावी. रु. १५.०० लक्ष किमतीपेक्षा जास्त किंवा ज्या कामांच्या रितसर निविदा मागविण्यात आलेल्या असतील तेव्हा इतर ठेकेदाराप्रमाणे इसारा / बयाणा रक्कम रितसर घेण्यात यावी.

१.७ सुरक्षा अनामत रक्कम

- अ) ज्या मान्यता प्राप्त मजूर सहकारी संस्थांना रु. १५.०० लक्ष किंमतीपर्यंतची कामे द्यावयाची आहेत. त्यांना जर जिल्हा परिषदेमार्फत सिमेंट, इमारती लाकूड, पोलाद, सिमेंट / लोखंडी पत्रे इ. सामान दिले नसेल तर त्यांच्याकडून सुरक्षा अनामतीची रक्कम वसूल करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र बांधकामाला लागणारे वरील वा इतर अन्य साहित्य जर मजूर सहकारी संस्थांना जिल्हा परिषदेमार्फत देण्यात आले असेल तर नियमानुसार वसूल करावयाच्या सुरक्षा अनामत रक्कमेच्या ५० टक्के इतकी रक्कम सुरक्षा अनामत म्हणून अशा मजूर सहकारी संस्थेकडून घेण्यात यावी. एकूण कामाच्या १ टक्के इतकी रक्कम (कमीत कमी रु. १००/-) कंत्राटदाराच्या कागदपत्रावर सहाय्य करण्याच्या वेळी वसूल करावी व बाकीची रक्कम टप्प्याटप्प्याने मजूर सहकारी संस्थेला द्यावयाच्या बिलातून वसूल करण्यात यावी.
- ब) रु. १५.०० लक्ष पेक्षा जास्त किंवा ज्या कामासाठी जाहीर निविदा मागविण्यात येतील व मजूर सहकारी संस्थांनी स्वतंत्र ठेकेदाराप्रमाणे निविदा भरलेली असेल तेव्हा तारण ठेव भरण्यासाठी मजूर सहकारी संस्था इतर ठेकेदाराप्रमाणे मानण्यात येतील.

१.८ पतदारी प्रमाणपत्र

मान्यता प्राप्त नोंदणीकृत मजूर सहकारी संस्थांना पतदारी प्रमाणपत्र देण्याच्या अटीतून सूट देण्यात यावी. मात्र संबंधीत उप जिल्हा उप निबंधक (सहकार) किंवा जिल्हा सहकारी संस्थाकडून त्यांना देण्यात आलेले काम करण्याची आर्थिक पात्रता आहे असा दाखला मजूर सहकारी संस्थांनी सादर करणे आवश्यक आहे.

१.९ एक किंवा दोन अथवा मोजक्याच निवडक विविक्षित मजूर सहकारी संस्थांना काम देण्याचे टाळावे. तसेच सर्वसाधारणतः एका मजूर सहकारी संस्थेला त्या संस्थेच्या आर्थिक व इतर मर्यादेपेक्षा अधिक काम देण्यात येऊ नये.

१.१० नवीन मजूर सहकारी संस्थेस प्रथमतः रु. ५.०० लक्ष पर्यंतचे कामे यशस्वीरित्या पूर्ण केल्यावरच रु. १५.०० लक्ष पर्यंतची ३ वा अधिक कामे मिळून एकूण रु. ५०.०० लक्ष ची कामे प्रतिवर्षी देण्यात येतील. तत्पूर्वी संबंधीत खात्याचे कार्यकारी अभियंता यांनी विहित पासबुकात नोंद घेणे अत्यावश्यक राहिल. आणि त्या संस्थेच्या पासबुकातील

नोंदी तपासून एका वर्षात एकूण रु. ५०.०० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेची कामे मजूर सहकारी संस्थांना दिली जाणार नाहीत याची दक्षता घेण्यात यावी.

१.११तंटयाचे वेळी लवाद

जर काम देणारे संबंधीत खाते व मजूर सहकारी संस्था यांचेमध्ये तंटा निर्माण झाला तर त्या विभागातील अधिक्षक अभियंता यांचा निर्णय अंतिम असेल. हा निर्णय लवादाचा निर्णय म्हणून न रहाता प्रशासकिय निर्णय म्हणून मानला जाईल.

१.१२ मान्यता प्राप्त व नोंदणीकृत मजूर सहकारी संस्था यांच्या कामाबाबतचा गोपनिय अहवाल अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ठेवतील. त्यांना दिलेल्या कामाची अद्ययावत नोंद महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती लेखा संहिता १९६८ च्या नियम १४७ प्रमाणे नमुना क्र. ४८ मध्ये ठेवण्यात यावा. अशा मजूर सहकारी संस्थेच्या काम करण्याच्या पात्रतेबाबतचा गोपनिय अहवाल ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाचे संबंधीत मुख्य अभियंता / अधिक्षक अभियंता यांना सादर करतील व त्याची एक प्रत संबंधीत विभागीय आयुक्त यांना पाठवतील.

२)सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता

२.१ जे स्थापत्य / विद्युत अभियंते महाराष्ट्र राज्याचे मूळ रहिवासी असतील व त्यांनी महाराष्ट्रातील किंवा राज्याबाहेरील अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून वा महाराष्ट्र राज्याच्या किंवा इतर राज्याच्या तांत्रिक शिक्षण संचालकांनी मान्यता दिलेल्या तांत्रिक संस्थामधून पदवी / पदविका प्राप्त केली असेल व त्यांना नोंदणीकृत कंत्राटदार व्हावयाचे असेल अशा सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना त्यांनी अर्हता प्राप्त केल्यापासून १० वर्षांच्या आंत विहित नमुन्यात अर्ज करणे आवश्यक आहे. नोंदणीपात्र अभियंत्यांना नोंदणीचे वेळी ते बेरोजगार असल्याबाबत तसेच कोठेही नोकरीत नाहीत, अशा आशयाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करणे बंधनकारक राहिल.सदर अभियंत्यांनी सेवायोजन कार्यालयात नोंदणी केल्याबाबतचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करणे आवश्यक राहिल.

संदर्भिय शासन निर्णय दि. २०.४.२००७ नुसार वर्ग १ ते ९ या संवर्गातील नोंदणीकृत कंत्राटदारांसाठी कामाच्या रकमेची मर्यादा निश्चित करण्यात आलेली आहे. त्यामधील वर्ग ५ नंतर वर्ग ५अ हा संवर्ग नव्याने निर्माण करून त्या अंतर्गत काम करण्याची आर्थिक क्षमता रु. ३०.०० लक्ष निश्चित करण्यात येऊन या संवर्गात सुशिक्षित स्थापत्य बेरोजगार अभियंत्यांना प्रथम कंत्राटदार म्हणून नोंदणी करण्यात येईल. तसेच विद्युत अभियंत्यांना वर्ग इ. मध्ये प्रथम कंत्राटदार म्हणून नोंदणी करण्यात येईल. सदर नोंदणीचे नुतनीकरण दर ५ वर्षांनी बंधनकारक राहिल.

२.२ वरील परिच्छेदास अनुसरून या विभागांतर्गत कंत्राटदारांची नव्याने करण्यात आलेली वर्गवारी खालीलप्रमाणे राहिल-

अ.क्र.	कंत्राटदाराची वर्गवारी	काम करण्याची आर्थिक क्षमता	नोंदणी प्राधिकारी - स्तर
१	वर्ग १ (अ ब क)	रु. १५ कोटी व त्यापेक्षा जास्त	शासन स्तर
२	वर्ग २	रु. ७.५ कोटी	शासन स्तर
३	वर्ग ३	रु. ३.०० कोटी	शासन स्तर
४	वर्ग ४	रु. १.५० कोटी	शासन स्तर.
५	वर्ग ४ अ	रु. ९९ लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
६	वर्ग ५	रु. ५० लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
७	वर्ग ५अ	रु. ३० लक्ष	मु.का.अ.जि.प.

८	वर्ग ६	रु. १५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
९	वर्ग ७	रु. ७.५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
१०	वर्ग ८	रु. ३.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
११	वर्ग ९	रु. २.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.

विद्युत कंत्राटदार

अ.क्र	कंत्राटदाराची वर्गवारी	काम करण्याची आर्थिक क्षमता	नोंदणी प्राधिकारी - स्तर
१	वर्ग अ	अमर्याद	मु.का.अ.जि.प.
२	वर्ग ब	रु. २५ लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
३	वर्ग क	रु.१० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
४	वर्ग ड	रु. ७.५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
५	वर्ग इ	रु. २.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.

२.३ नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांनी वर्ग पात्रतेपर्यंतचे काम त्यांना तशा आशयाचा अर्ज केल्यानंतर स्पर्धात्मक निविदा न मागविता अद्ययावत ठेवण्यात आलेल्या विभागीय दरसूचीवर आधारित अंदाजपत्रकीय दराने ब-१ करारनाम्यात कामांच्या उपलब्धतेनुसार रु. ५.०० लक्ष पर्यंतचे एक काम किंवा तेवढ्याच किंमतीची दिलेली कामे यशस्वीपणे पूर्ण करणे आवश्यक राहिल.

२.४) अ) ज्या नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांनी रु. ५ लक्ष पर्यंतचे पहिले काम यशस्वीरित्या पूर्ण केलेले आहे असेच सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता विनास्पर्धा रु. १५ लक्ष पर्यंतची कामे देण्यासाठी पात्र राहतील. अशा विनास्पर्धा देण्यात येणाऱ्या कामांची एकत्रित रक्कम रु. ६० लक्ष प्रति वर्ष इतकी राहिल. अशी विनास्पर्धा कामे देण्यापूर्वी संबंधित खात्याच्या कार्यकारी अभियंता यांनी विहित पासबुकात नोंद घेणे आवश्यक राहिल. आणि संबंधित सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांच्या पासबुकातील नोंदी तपासून एका वर्षात रु. ६० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेची कामे दिली जाणार नाहीत याची दक्षता कटाक्षाने घ्यावी.

ब) ज्या विद्युत बेरोजगार अभियंत्यांनी रु.२.०० लक्ष किंमतीचे एक किंवा तेवढ्याच किंमतीची दिलेली कामे यशस्वीपणे पूर्ण केलेली आहेत अशाच बेरोजगार विद्युत अभियंत्यांना रु. ५.५० लक्ष ची कामे विनास्पर्धा देण्यात यावी.

२.५ सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना स्पर्धात्मक निविदा न मागविता द्यावयाचे एक काम नोंदणी नंतर फक्त एकदाच व नोंदणी केली आहे त्याच जिल्ह्यात मिळेल. असे काम इतर ठेकेदारास पोट कंत्राटावर (Sublet) करता येणार नाही.

२.६ पतदारी प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात सादर करणे बंधनकारक राहिल.

२.७ ज्या कामासाठी जाहीर निविदा मागविण्यात येतील व ज्या सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांनी स्वतंत्र ठेकेदाराप्रमाणे स्वतंत्र निविदा भरलेल्या असतील तेव्हा तारण ठेव भरण्यासाठी सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना इतर ठेकेदाराप्रमाणेच मानण्यात येईल.

२.८ नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता या संवर्गातील पदवी / पदविकाधारक स्थापत्य अभियंता कंत्राटदारासाठी विहित नमुन्यामधील रु. ५ लक्ष अंदाजित किंमतीपर्यंतची कामे आरक्षित करण्यात यावीत. व ही कामे अशा अभियंता कंत्राटदारांना निविदा बोलावून शासनाच्या विहित नियमानुसार स्पर्धात्मक पध्दतीने देण्यात यावीत. अशा

कामांच्या निविदा बोलावितांना या कामाकरीता सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता या संवर्गातर्गत नोंदणीकृत पदवी / पदविकाधारक (स्थापत्य) अभियंता कंत्राटदार निविदा भरण्यास पात्र राहतील. याचा स्पष्ट उल्लेख निविदा सुचनेमध्ये करण्यात यावा.

२.९ एक किंवा दोन अथवा मोजक्याच निवडक विविक्षित सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना काम देण्याचे टाळावे. तसेच सर्वसाधारणतः एका सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्याला त्या संस्थेच्या आर्थिक व इतर मर्यादेपेक्षा अधिक काम देण्यात येऊ नये.

२.१० तंट्याचे वेळी लवाद

जर काम देणारे संबंधीत खाते व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना यांचेमध्ये तंट्या निर्माण झाला तर त्या विभागातील अधिक्षक अभियंता यांचा निर्णय अंतिम असेल. हा निर्णय लवादाचा निर्णय म्हणून न राहाता प्रशासकिय निर्णय म्हणून मानला जाईल.

मान्यता प्राप्त व नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना यांच्या कामाबाबतचा गोपनिय अहवाल अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ठेवतील. त्यांना दिलेल्या कामाची अद्ययावत नोंद महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती लेखा संहिता १९६८ च्या नियम १४७ प्रमाणे नमुना क्र. ४८ मध्ये ठेवण्यात यावा. अशा मजूर सहकारी संस्थेच्या काम करण्याच्या पात्रतेबाबतचा गोपनिय अहवाल ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाचे संबंधीत मुख्य अभियंता / अधिक्षक अभियंता यांना सादर करतील व त्याची एक प्रत संबंधीत विभागीय आयुक्त यांना पाठवतील.

३. जिल्हा परिषद काम वाटप समिती

३.१ सहकारी मजूर संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांचेमार्फत कार्यान्वित होणाऱ्या कामांचे वाटप करण्यासाठी जिल्हानिहाय काम वाटप समिती स्थापन करण्यात यावी. सदर समितीची रचना व कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे राहिल.

काम वाटप समितीची रचना

१. प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजनेचे संबंधीत विभागाचे अधिक्षक अभियंता	अध्यक्ष
२. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद	सदस्य
३. कार्यकारी अभियंता (बां.) जिल्हा मुख्यालयात कार्यरत	सदस्य सचिव
४. कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद (बां.) (सर्व)	सदस्य
५. कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणी पुरवठा जिल्हा परिषद (सर्व)	सदस्य
६. कार्यकारी अभियंता (लघु पाटबंधारे) (सर्व)	सदस्य
७. जिल्हा उप निबंधक	सदस्य

सदस्य सचिव यांचे अखत्यारितील लेखापाल / कार्यालयीन अधिक्षक हा त्यांना मदतनीस राहिल.

३.२ काम वाटप समितीची कार्यपध्दती

३.२.१ समितीची बैठक प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात होईल. तसेच कामाच्या उपलब्धता, निकड यानुसार जादा बैठकी होतील.

३.२.२ मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांची ठेकेदार म्हणून नोंदणी करणाऱ्या कार्यकारी अभियंता यांचेकडून समिती नोंदणीची यादी मागविल. तसेच सदर कार्यकारी अभियंता यांची सदर यादी पुरविण्याची जबाबदारी राहिल.

३.२.३ योग्य अशा मजूर कामाची यादी, समिती बांधकाम, पाटबंधारे, पाणी पुरवठा, विभागातून मागवून घेईल. संबंधित कार्यकारी अभियंता यांची सदर यादी पुरविण्याची जबाबदारी राहिल. सदरच्या यादीमध्ये कार्यान्वित करणाऱ्या विभागाचे नांव, कामांचे नाव व स्वरूप, अंदाजित रक्कम, कालावधी व काम करण्यास उत्सुक कंत्राटदारांचे नांव इ. बाबत माहिती सादर करावी.

३.२.४ ग्रामपंचायती / मजूर सहकारी संस्था / सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्याकडून कामे मिळविण्यासाठी जेवढे अर्ज समितीकडे प्राप्त होतील त्याची यादी, तसेच कोणत्या कामासाठी किती जण इच्छुक आहेत याबाबतची सर्व माहिती लॉटरी काढण्यापूर्वी सुचना फलकावर जाहीर करण्यात येईल. सदर बाबतीत निस्पृहता व पारदर्शकता कटाक्षाने पाळण्यात यावी. एकाच कामासाठी एकापेक्षा जास्त जण इच्छुक असल्यास त्या कामाचे वाटप संबंधीत मागणी करणाऱ्या कंत्राटदाराच्या समोर लॉटरी पध्दतीने वाटप करण्यात यावे. वाटपाची तपशिलवार यादी संबंधीत कार्यालयाच्या सूचना फलकावर लावण्यात यावी.

३.२.५ जे सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / मजूर सहकारी संस्था कामासाठी इच्छापत्र देतील तेव्हा त्या सोबत त्यांना देण्यात आलेले कामाचे पासबुक सादर करणे आवश्यक आहे. जर पासबुक सादर केले नाही तर त्याने एकदा काम नाकारले असे गृहीत धरण्यात येईल व अशा स्थितीत इच्छापत्र असले तरी सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / मजूर सहकारी संस्था यांचे नांव लॉटरीसाठी समाविष्ट केले जाणार नाही.

३.२.६ कामाच्या उपलब्धतेनुसार सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना वर्ग पात्रतेपर्यंतचे एक काम लॉटरी पध्दतीने ठेकेदारांच्या उपस्थितीत काम वाटप समिती कामाचे वाटप करील. अशा लॉटरी पध्दतीने काढलेले काम अभियंता ठेकेदारांना नको असेल तर त्यांना आणखी दोन वेळा लॉटरीमध्ये भाग घेता येईल. जर अशा रितीने एकूण तीन वेळा त्याच किंवा नंतरच्या बैठकीत लॉटरीने काढलेले काम नाकारले तर मात्र त्यांना या प्रकारे स्पर्धात्मक निविदा न भरता काम मिळणार नाही व त्यानुसार सर्व संबंधितांना कळविण्यात येईल.

३.२.७ मजूर सहकारी संस्था तसेच बेरोजगार सुशिक्षित अभियंता यांना काम वाटपसमितीमार्फत कामाचे वाटप करताना त्यांनी स्वतंत्र कंत्राटदार म्हणून घेतलेली एकूण कामे व अशा संस्थांना काम वाटप समितीमार्फत देण्यात यावयाची कामे व त्यांना विहित केलेल्या आर्थिक मर्यादेच्या बाहेर कामाची रक्कम जाणार नाही व याबाबतची दक्षता कामवाटप समितीने घ्यावी.

३.२.८ शासन निर्णय क्र. झेडपीए २००४/प्र.क्र.१८/वित्त-९(३३), दि. ३० जून, २००४ नुसार ग्रामपंचायतीस प्राधान्याने द्यावयाच्या रु. ५ लक्ष व १० लक्ष पर्यंतची कामे करण्यास संबंधीत ग्रामपंचायतीने असमर्थता दर्शविल्यास त्या कामाचे वाटप मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व पात्र नोंदणीकृत नियमित कंत्राटदार यांच्यामध्ये ३३:३३:३४ या प्रमाणात करण्यात यावी.

३.२.९ काम वाटपासबंधात योग्य ते निर्णय घेण्याचे अधिकार समितीस राहतील. कामांचे वाटप झाल्यानंतर ज्या मजूर सहकारी संस्थेस / सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / ग्रामपंचायत यांना काम वाटप झाले आहे त्यांच्या समवेत आवश्यक तो करारनामा करण्याची पुढील प्रक्रिया संबंधीत कार्यकारी अभियंता यांनी पूर्ण करून कार्यारंभ आदेश द्यावेत. या कार्यवाहीबाबतची माहिती संबंधीत सक्षम समितीच्या आगामी बैठकीत अवलोकनार्थ ठेवावी.

३.२.१० निविदा कराराप्रमाणे व खात्याच्या निर्देशाप्रमाणे काम पूर्ण न करणाऱ्या मजूर सहकारी संस्था / सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / ग्रामपंचायत यांना काळ्या यादीत घालण्याचा अधिकार काम वाटप समितीस असेल.

वरील आदेश तातडीने अंमलात येतील.

याबाबत आवश्यक ती दुरुस्ती महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समिती लेखा संहिता १९६८ मध्ये यथावकाश करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००७०५०८१२४३५९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(मा. प्र. कुलकर्णी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

1. विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
2. अध्यक्ष, जिल्हा परिषद, (सर्व)
3. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
4. कार्यकारी अभियंता (बां.), जिल्हा परिषद, (सर्व)
5. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
6. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई
7. उप मुख्य लेखा परिक्षक स्थानिक निधी लेखा, (वरिष्ठ) (सर्व)
8. महालेखाकार, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा), मुंबई.
9. महालेखाकार, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा), नागपूर.
10. सर्व उप सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
11. सर्व कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
12. निवड नस्ती कार्यासन क्र. योजना-९, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
RURAL DEVELOPMENT AND WATER CONSERVATION DEPARTMENT
APPLICATION FORM FOR REGISTRATION OF DEGREE/DIPLOMA
ENGINEERS AS CONTRACTOR

1. Name of Applicant and Present and Permanent Address :
2. Date of Birth :
3. Place of Birth :
4. Technical Qualification with year of passing (Degree / Diploma Name of Institute / University) :
5. Place of Business :
6. Name of Bankers and Full Address :
7. Class in which enrolment is sought :
8. Whether enlisted in the Department or any other Organisation. If so, State the Category and enclose copy of certificate. :

I certify that I have not been/will not get myself registered as Contractor in the Department under more than one name.

Signature of Applicant

Enclosure :

- *1. Certified copy of Degree / Diploma Certificate.
- *2. Certified copy of Domicile Certificate.
3. Certificate from Director, Technical Education, Government of Maharashtra if Degree/Diploma is obtained from University/Polytechnique of State/Union Territory other than Maharashtra State.
4. 3 copies of passport size photos.
5. Xerox copy of receipt of Rs.50/- paid as registration fee.

* (The applicant can show the original copy while submitting the application and have it certified by EE's office also).

सुशिक्षित बेरोजगार या संवर्गाअंतर्गत नोंदणीकृत कंत्राटदारांना रु.५.०० लक्ष किंमतीपर्यंतची आरक्षित करण्यात आलेली कामे

१. वाहतुकीची कामे
२. नलिका कूप खोदणे
३. विशेष स्वरूपाची आर. सी. सी. कामे
४. पेस्ट कंट्रोल अथवा जलप्रतिबंधक कामे
५. हॉट मिक्स प्लॅन्ट आणि पेव्हर फिनिशरची कामे
6. Work involving Red-Mud Plastic sheets for roofing, RCC frames for doors and windows, prefabricated beams columns and slabs.
7. Work involving Acrylic type and fibre glass sanitaryware, various types of plywood and decorated veneer boards, cast stone wall panels and flooring, veneer plaster with mat finish boards (wall lining).
8. R.C.C. work involving fusion bonded epoxy coated reinforcing steel bars.
9. Work involving water proofing materials.
10. Work involving PVC materials for water supply and sanitary work.

मजूर सहकार संस्थांची पाहणी अहवाल

अ.क्र.	जिल्हयाचे नांव	तपासणी केलेल्या सहकारी संस्थांची संख्या	जिल्हयातील एकूण मजूर सहकारी संस्था	शासन आदेशानुसार अटीची पूर्तता			कारवाई केली नसल्यास कारणास्तव तपशील
				करणान्या मजूर सहकारी संस्थांची संख्या	न करणान्या मजूर सहकारी संस्थांची संख्या	न करणान्या मजूर सहकारी संस्थांविरुद्ध असलेली कार्यवाही	